

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șase luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 77.

Sâmbătă 6 (18) Aprilie

1885.

BrașovŪ, 5 (17) Aprilie 1885.

Una din foile subvenționate ale guvernului unguresc nu face următoarele destăinuirii cu privire la declarațiunile miniștrilor Tisza și Pauler în conferența partidei liberale de Marța trecută:

„Ministrul de justiție Teodor Pauler a schițat în conferința partidei guvernamentale de alaltieri răspunsul ce-lu va da la interpelațiunea lui Orbán Balazs. Se scie, că deputatul Orbán Balazs, din incidentul ultimului verdict achitător al juriului de presă din Sibiu, a interpellat pe ministrul de justiție și a cerut, pentru a face să înceteze juriul din Sibiu, luarea de măsuri legislative.

Ministrul Pauler în răspunsul său recunoșce, că atitudinea contrară Maghiarilor în direcțiune națională a juriului din Sibiu, ce se manifestă în verdictele sale, au deșteptat îngrijiri și că în privința acesta trebuie să se ia măsuri. Fără îndoială, că cassarea juriului din Sibiu este cel mai recomandabil mijloc pentru aceea, ca verdictele juriului să nu servescă ca izvor de nutrement al agitațiunilor antimaghiare. Elu, ministrul, se și ocupă cu idea de a face să înceteze juriul din Sibiu, dăr crede, că este superfluu de a se lua măsuri legislative, pentru că juriul din Sibiu pôte fi cassat și simplu prin ordonanță ministerială, și pôte fi strămutat într'un alt oraș maghiar.

În răspunsul ce-lu va da ministrul, va pune în perspectivă luarea unei astfel de măsuri. La anul 1869 corpurile legiuitoare au împuternicit pe guvern, ca în privința stabilirii reședinței juriilor să dispună pe calea ordonanțelor. Acum ministrul n'are decât să modifice ordonanța de mai înainte.

În aceeași conferință a clubului partidei guvernamentale, ministrul președinte Tisza a comunicat răspunsul ce-lu va da la interpelația d-lui Vincențiu Babeș. Babeș în legătură cu interpelația lui Orbán Balazs a interpellat pe ministrul de interne despre aceea, dacă și încătu este adevărat, că în Ungaria s'ar fi făcut în timpul din urmă conjurațiuni naționale, și dacă s'au făcut asemenea conjurațiuni, ce măsuri a luat în contra lor.

Ministrul președinte în răspunsul, ce-lu va da, dice că de 10 ani decând stă în capul guvernului, numai o singură dată s'a întâmplat un asemenea cas, adică al lui Mileti, și atunci culpabilul și-a și primit pedepșa meritată?

Dăr deși guvernul nu are cunoștință despre aceea, că s'ar cce astfel de conjurațiuni, totuși elu urmăresce cu atențiune agitațiunile contra statului maghiar, pe care le fac naționalitățile în Ungaria și pôte să încredințeze pe d-lu interpellant, că guvernul urmăresce cu atențiune pe singuraticii conducători ai acestor uneltiri, și dacă va fi de lipsă său dacă se vor descoperi nise fapte, față cu cari interesul statului ar pretinde energice represalii, atunci densusul, Tisza, își va împlini datoria ce i-o impun interesele statului și va sci să facă, ca conducătorii uneltirilor naționale să fie aspru pedepsiți.

Dice proverbul, că ajunge o măciucă la unu caru de ôle. Destăinuirile de mai sus au ochi și sprâncene și suntem prin urmare dispensați de a mai aduce o dovadă specială despre bunele și adevărate părintesce intențiuni ale guvernului din Pesta față cu presa naționalităților.

Clușul e oraș maghiar, prin urmare locuitorii lui nu pot agita în contra statului maghiar, ci agita numai în contra naționalităților și acesta este o faptă foarte patriotică. Dacă naționalitățile se încercă de a se apără în contra atacurilor nedrepte și violente ale elementului dela putere atunci ele uneltesc în con-

tra statului maghiar și d-nii Tisza-Pauler se sânt dator de a-le pedepsi, dându-le pe mâna juraților din orașele maghiare.

Astfel se practică principiul libertății în statul „constituțional“ ungar sub gloriosul regim „liberal“ al lui Tisza Kalman!

Neadevăruri, îngâmfări și iluziuni șoviniste.

Ca să-și facă cineva și mai corectă ideea de „iubirea de adevăr“, de care sunt înspirate foile unguresc, precum și de grandomania și iluziunile în care se scaldă șovinismul maghiar, reproducem următorul articol din oficiosul „Pesti Naplo“ ca curiositate psihică și culturală:

Ardélul a fost maghiar și va deveni maghiar. Și acum este maghiar și nu e nici Germania nici România. Românii și Germanii, cari se nasc acolo, sunt cetățeni ungari, posedă de o potrivă libertatea noastră, dar dătoresc națiunii noastre, instituțiilor noastre, regelui nostru credință. Aceia, cari lucrează altfel, sunt trădători. Este un basm, dacă se vorbește de apăsare. Bisericele, școlile, comunele, presa, viața lor socială, adunarea comitatelor, alegerile de deputați dovedesc contrarul. În Ungaria nu există nici o naționalitate apesată. Dar există o națiune domnitore, și aceasta este cea maghiară. Dacă ea n'ar fi, Ungaria încă n'ar fi. Dacă ea ar încetă a domni, țera ar per și răsbôie civile ar pustii poporațiunea. Ungaria nici odată nu pôte deveni germană; mai adeseori s'a încercat aceasta. Ungaria nu pôte fi slovacă sau română, numai maghiară pôte fi. Și chiar Ardélul nu pôte fi nici decum altfel; acesta a dovedit-o. Și acolo rasa maghiară este, în puterea organizațiunii ei sociale, cea domnitore, căci ea este elementul care susține statul. Ei i se cade preferința, ce reese din dreptul public și care este legată cu administrațiunea. Cerem pentru noi, ca limba noastră să fi recunoscută pretutindena în viața publică și să se învețe în școle; cerem, ca nimenea să nu cuteze a ne insulta în propria noastră casă. Căci în adevăr, noi suntem stăpânii în Ardél, noi Maghiarii, er nu agitatorii sași și români.

Dăr deorece guvernul nu pré favorisează pe Maghiari și permite agitatorilor naționalităților să agite în contra statului și națiunii maghiare — o agitațiune cum n'ar suferi-o cu nici unu prețu nici Germania nici România — Maghiarii ardeleni s'au unit pentru propria-le apărare. Societatea maghiară caută a și asigura interesele sale pe cale socială, a și susține naționalitatea sa și a o lăți. Nu cu forța, ci cu mijlocele civilizațiunii. Fiecare este îndreptățit la acesta. Maghiarii nu cer, ca Sașii, unu privilegiu. Noi datorăm mulțămire comitatelor Sibiu și Bistrița-Năsăud, pentru că au îndreptat unu atac atăt de violent în contra reuniunii maghiare de cultură. Ura lor îndărătnică a însuflețit maghiarismul. Acesta nu se lasă a fi insultat, nu lasă Ardélul în mersul lui. Dacă până acum nu și-a așezat culcușul între Sașii din Sibiu, Târnava mare, Brașov, și-lu va așeza acum acolo. Dacă până acum n'a cerut pozițiune și influință în Făgăraș și în Năsăud, le va cere acestea pe viitor, căci a fost provocat. Dar lucrul principal este, că comitatele Clușiu, Turda-Arieșiu, Szilagy, Alba de Jos, Târnava mică și Mureș-Turda devin ce au fost: maghiare, pentru ca în modul acesta să ocupăm centrul Ardélului și să restabilim comunitatea maghiarismului cu șecuiismul din Biharia și Sătmăru. Dacă am isbuti să despiciăm naționalitățile în două părți, atunci am fi siguri, că agitațiunea lor nu ne mai strică. Acestă țintă este numai o dorință. Ați trebuie se ne gândim la propria-ne apărare. E destul de trist, că maghiarismul în Ardél este mărginit de defensivă. Este păcatul cel mai mare al guvernelor noastre naționale de 18 vécuri, că au neglijat a întări maghiarismul în Ardél. Da, țera Șecuiilor n'are nici măcar o cale ferată; Sașii au pretutindenea.

Se oferă destulă ocaziune de a lucra în Ardél în interesul maghiarismului. Să învățăm dela contrari noștri. Să facem numai așa cum fac Sașii și agitatorii români, și am făcut destul. Scim că suntem puțin, cu atăt mai mult trebuie să ținem împreună. Chiar și de aceea trebuie să fim prevădători și energici, ca să ne păstrăm pozițiunile noastre și să câștigăm și altele noue. Maghiarismul ardeleni să fie o armată organizată, în care fiecare să și facă datoria. Bine conduși, vom ocupa castelele inamicului, ba chiar și Sibiu.

O altă fôia oficiosă ungară, „Kolosv. Közl.“, nu dă vôiă, ca și celelalte naționalități să înființeze reuniuni de cultură română sau germană și étă de ce:

Ele, naționalitățile, nu vor pute forma o reuniune în scopul de a lăți limba română și germană în Cecichemet, Odêrheul șecuiesc și în Seps-St.-Georgiu și cu ajutorul acestor limbi a nutri spiritul român și german în numitele orașe. Ele nu o pot face decât din simplul motiv, pentru că ele nu locuiesc aci în Germania sau în România, ci în Ungaria; aci este totu așa de puțin la locu spiritul român și german, precum n'are locu spiritul maghiar în Germania și în România. Limba ungară însă este în Ungaria în toate orașele, chiar și în Sibiu și în Brașov, limba statului unguresc și obiectu de învățament obligat în toate școlile acestei țeri. Ei ca Români și Sași suntem în această țera naționalității, și despre aceasta nimenea nu se îndoiesc; națiune însă numai una există în țera acesta, anume națiunea ungară politică, a cărei parte întregitoare o formează și ele. Noi n'avem trei constituțiuni, ci numai una, și aceasta este constituțiunea ungară, ale cărei binefaceri și ele le gustă totu așa, precum pörtă și sarcinele.

Și acești șoviniști, cari nu se rușineză a eși în fața lumii cu cele mai mari neadevăruri cari nu-și cunosc nici constituțiunea nici legile țerii, voiesc să ne cultive! Ce ironia a sorții!

Sinodul din Sibiu.

Sibiu, 4 Aprilie 1885.

Unu altu corespondent al nostru ne trimite următoarea dare de sémă despre sinodul din Sibiu.

Sinodul s'a deschis Duminecă 31 Martie de pârintele Metropolit Miron prin unu discurs, în care arătă, că densusul este unu aderent calduros al Sinodalității și recomandă deputaților să fie însuflețit de credință, de speranță și de iubire. Căci lucrând din alte motive, biserica se va preface în o instituțiune lumescă cu scopuri personale, cari nu sunt spre fericirea ei și a fiilor ei. Cuvinte frumoșe, cari însă am dori să le vedem traduse în fapte de sfinții părinți!

Totu în ședința de Duminecă s'au compus secțiunile pentru verificarea deputaților.

Luni (Ședința II) se petrecu totu timpul cu verificările deputaților.

Constatându-se numărul de 35 deputați verificați, majoritatea, sinodul se declară de constituit și se procedă la alegerea membrilor biroului și a membrilor fe-luritelor comisii.

1. În comisiunea verificătoare: Ion Rațu, Ioan Papiu, Part. Cosma, Eugen Brote, Anania Moldovan, Rubin Patia.

2. În comisiunea organizătoare: Nicol Cristea, Ioan Hannia, Dr. Il. Pușcariu, Iacob Bologa, Dr. Aurel Brote, Part. Cosma, Ilie Măcelariu, Ioan Preda, Anania Trombitaș.

3. În comisiunea bisericească: Ioan Gal, Vas. Rosescu, Galion Șăgău, Geras. Candrea, Ioan Bechnitz, Alexiu Olariu, Alex Orbonaș, Dr. Todea, Petru Truța.

4. În comisiunea școlară: Zaharia Boiu, Dr. Nic. Maiert, Ioan Popescu, Il. Duvlea, I. Fulea, I. Muntén, Dr. N. Popu, Ioan Slavici, Ioan Popea.

5. În comisiunea financiară: Rom. Crainicu, Ioan Petricu, A. Tordășanu, George Dăniș, Petru Gligoru, S. Bărsanu, B. Patia, Ioan Pușcariu, Ioan Sandru.

6. In comisiunea petiționară: V. Damianu, Iuliu Danu, Dr. I. Moga, N. Cosma, Petru Ciora, Zacharie.

După compunerea comisiunilor prezidiul presentă sinodului raportul general al consistoriului plenar un proiect de statute pentru fondul de pensii al funcționarilor bisericești, un raport în cestiunea fondului regnicolar pentru pensionarea învățătorilor, propunerea făcută de consistoriu în cestiunea învățătorilor ambulanti și mai multe petițiuni, cari toate se transmiseră comisiunilor competente.

Martii (ședința III) se continuă verificările deputaților și se făc din partea deputatului Hannia o interpelare în privința șgomotelor despre demisionarea Metropolitanului.

Mercurii (șed. IV.) imediat după verificarea protocolului, Metropolitanul își dete în scris răspunsul promis, pe care vi-lu elaturu aci fiindu de mare însemnătate.

Răspunsul a produsu cea mai mare liniștire și însuflețire.

Interpelațiunea

deputatului sinodală Ioană Hannia.

Cu privire la fama răspândită, că Ex. Sa Metropolitanul ar fi cerut dela guvern, ca se-lu, descarge de sarcina conducerei afacerilor arhiepiscopesci, dep. Hannia a adresat către prezidiul sinodului o interpelare, în care după o introducere care înșiră toate faimele de retragere și de substituie a Metropolitanului, dice:

»Fiecare din preanorații membrii sinodali scie, că se află aici pe baza legii constituției noastre bisericești, scie că numai pe baza acestei legi constituționale fie-carele și toți împreună în armonie și în bună înțelegere creștinească și legală cu capul bisericești, conducătorul legal al acestei corporațiuni este chemat la conlucra și numai în asemenea armonie poate conlucra spre resolvirea fecundă și prosperă a problemei sinodului.

Insă cum s'ar pute acosta ajunge atuncia, când inimile noastre ar fi agitate și în nedumeriri de temerea, că capul bisericești este spre a se duce, că el umblă cu planuri de a nimici constituțiunea bisericească și că toți aceia, cari nu ar fi de convingerile lui în afacerile sinodali, vor fi priviți de adversari și trădători ai bisericești?

De aici avându în vedere toate acestea și ținându de suprema necesitate o lămurire a situațiunei și a împrejurărilor atinse, tocmai la locul acesta și dela înălțimea scaunului ce-lu ocupați în această preveenerată corporațiune, și prin acosta dumerirea și liniștirea spiritelor noastre, mai înainte de a intra în pertractarea meritorică a afacerilor sinodali, mi iau voiă a face următoarea

Interpelațiune:

1. Adevăratu este, că Înaltu Escelenția Ta — în luna lui Martiu a. c., după cum susține »Tribuna« — ai înaintat la înaltul nostru ministeriu regiu o reprezentatiune, în carea ai fi condiționat rămânerea ulterioară în scaunul arhiepiscopesc-metropolitanu dela detaturarea constituțiunii noastre bisericești prin potestatea înaltului regim regiu, fără știrea și cu ocolirea organului competentu bisericești? Său că în genere ai fi cerut demisiunea dela conducerea afacerilor arhiepiscopesci metropolitane?

2. Ai Înaltu Escelenția Ta vre-o cunoștință sau vre-o bănuială, că se lucră întru ascunsu de o sémă de omeni — și anume de cine? — pentru răsturnarea Escelenției Tale din Scaunul arhiepiscopesc-metropolitanu?

3. Ai Înaltu Escelenția Ta cunostință despre unu compromis, la care se lucră pentru ca Înaltu Escelenția Ta să se retragi din scaunul, făcându locu altui-cuiva?

Sibiu 1 Apriliu 1885.

Răspunsul Metropolitanului datu la această interpelare în ședința a IV dela 3/15 Aprilie 1885.

Venerabilu sinodul!

În ședința de țeri amu promis, că la interpelațiunea ce mi-o a făcutu d. deputat sinodal protopresbiterul Ioan Hannia, voi da astăzi său mâne unu răspunsu precisu, care din cuvântu în cuvântu să se potă trece la protocolu. Vinu acum a mi implini promisiunea și grăbescu a o face acosta încă înainte de a intra în discuțiunile meritorice asupra situațiunei de astăzi a arhidiecesei noastre, grăbescu chiar din considerațiunile ce le are în vedere d. interpelante, adevă ca să se constate adevărul, să se curme preocupățiunile și să se liniștescă inimile agitate prin veștile senzaționale, de cari se ocupă dl. interpelante în interpelațiunea sa.

Etă dar răspunsul meu, prin care voiesc să se constate adevărul:

Mă întrebă d. interpelante, dacă este adevăratu, că eu în luna lui Martiu a. c. am înaintat la înaltul ministeriu al țerei o reprezentațiune, în care așu fi condiționat rămânerea mea ulterioară în scaunul arhiepiscopesc-metropolitanu dela delaturarea constituțiunei noastre bisericești prin potestatea guvernului regescu, fără

știrea și cu ocolirea organului competentu bisericești, său că în genere așu fi cerut demisiunea dela conducerea afacerilor arhiepiscopesci-metropolitane?

Răspund d-lui interpelante: că din acestea nimic, chiar nimic nu este adevăratu, și eu mă miru foarte, că după ce eu în decursul celor deșce ani, de când ocupu scaunul arhiepiscopesc-metropolitanu, am datu atâtea dovești, credu, destulu de eclatante despre adevărul me la instituțiunile noastre bisericești create prin statutul organicu, pe care m'am pus dela început și care le-am scutitu și apăratu nu numai cu totă puterea sufletului, ci chiar și cu multă, foarte multă abnegațiune, —mă miru —dicu— că se mai află omeni cari credu său celu puținu se dau pe griji, că eu așu fi capabilu de a lucra fie pe față, fie în ascunsu pentru surparea acelor instituțiuni, cari mi-au creatu pozițiunea mea de astăzi și pentru a cărora desvoltare în direcțiunea lor naturală nu numai am lucratu — precum atinseu — totdeuna, potu dice mai multu ca alții, dar am și suferitu multu, prea multu. Dela acestea instituțiunii eu nu mă voi abate nici odată; nu mă voi abate nici în teoriă nici în pracsă, cu toate că cunosc unele scăderi ale lor, care însă în viața practică prin buna conțelegere a organelor competente se pot face să fie nesimțite, și cu toate că sunt alții, cărora le-ar conveni, ca acelea instituțiuni să se delature și totă potestatea bisericească să se concentreze în mâna episcopilor, precum era mai înainte de crearea statutului organicu, său dacă totuși e de a se susține pe baza acestui statutu o reprezentață a clerului și a poporului: acestea să fie alésă sub influința său chiaru presiunea potestății, și misiunea ei să fie a-i aplauda toate acțiunile, bune—rele cum voru fi ele. Credința mea este că biserica noastră, cum stătu nostru, numai prin o adevărată sinodalitate se potă susține, și ori-ce abusu de potestate arhierescă ar fi în fondu numai spre surparea bisericești. Răspund dar dela mine ori-ce suspițiune în punctulu acesta, suspițiunii, cari pot proveni numai dela inimile răutecișe.

Mă întrebă mai departe d-lu interpelante, dacă am eu cunoștință său vre-o bănuelă, că s'ar lucră întru ascunsu de o sémă de omeni pentru răsturnarea mea din scaunul arhiepiscopesc-metropolitanu? și dacă sciu: cine suntă aceia? Eu trebuie să mărturisesc, că în împrejurările noastre de astăzi, în situațiunea socială și morală în carea ne aflăm, când spiritul speculațiunilor lumești își caută terenul chiar și în biserică, credu a fi posibilu să se află omeni, cari ar dori o curândă vacanță a scaunului arhiepiscopesc-metropolitanu, pentru a-și realisa dorințele și planurile lor; eu însă nu mă ocupu de astfelu de omeni; eu imi facu treaba mea conscientiosu, urmându principiilor mele firme, de care am fostu condusu în totă viața mea, și când am fostu lăudat, și când am fostu chiar defăimat; pentru că eu mai multu țin la curățenia consciinței mele, decâtu la toate laudele lumii, carea ușor se lasă a se amăgi. Eu dar nu sciu pozitivu nimic despre aceea, că ar exista conspirări pentru răsturnarea mea din locul, care-lu ocupu; ér pe bănueli în partea acosta nu m'am pusu nici când; pentru că bănuelile facu isvorul doră celu mai bogat al discordiei, și eu nu sunt omul discordiei, ci alu păcii și alu bunei înțelegeri. Altcum, dacă ar fi în adevăr omeni cu planuri de a me răsturna, eu i-așu poțu, să lucre pe față, căci mie nu-mi voru face nici atunci vre-o inprjire; și dacă suntă chiar omeni răi: eu adeseori le dau ocașiunea de a mă află singur singurel, neapăratu de nimene și în pozițiune de a mi pute lua nu scaunul, ci chiar viața, dacă credu că în altu modru nu-și pot realisa dorul inimii lor.

În fine me întrebă d-lu interpelante, dacă am cunoștință despre unu compromis, la care se lucră, pentru ca eu să mă retragu din scaunul ce-lu ocupu și se facu locu altuia? La acosta s'ar pute află doră destulă declarare în răspunsul meu la punctulu precedentu; cu toate acestea, spre liniștirea d-lui interpelante și potă și a altora, nu aflău chiar de prisosu a declara aici categoricu: că de unu astfelu de compromis n'am nici o cunoștință. Eu 10 ani întregi am susținutu o luptă grea, într'altel chiar și cu organele, care aru fi chemate a mă sprijini mai deaprobe; am suferitu multu, potu dice m'am și necăjit multu, dar țaria sufletului nu mi-o am perditu. Până când voi avea ajutorul celu mai puternicu al lui D-șeu, adevă țaria sufletului, voiu continua câtu cu indulgența ce o am doveditu și până acum deajunsu, câtu cu lupta la care potu să fiu provocat, câtu cu validitatea potestății rezervate gradului arhieresc; însă precum nu amu grijiri pentru eventualele conspirațiuni în contra persônei său postului meu, chiar așa nu am nici înclinare, nici necesitate, nici posibilitate de a intra în compromis cu cineva pentru a mă ușura de sarcina grea ce o portu, ci voiu sta firmu la postul meu, și-mi voiu continua misiunea după cea mai curată consciință. Doresc însă ca cei chemați, și între aceștia cu preferență Venerabilul Sinodul, să-mi dea totu sprijinul trebuinciosu, păstrându-mi bunavoința, ce o amu esperiatu și în trecut.

SCRILE DILEI.

În ședința a patra a sinodului, consistoriul a prezentat bugetul pe anul 1886, raportul său din ședința școlară, prin care se cere înmulțirea stipendiilor pentru elevii de preparandiă din fundațiunile Mogaiană și Franz-Iosefină, apoi propunerea consistoriului în privința învățământului profesionalu în școlele școlare și altele. Totu în această ședința sinodul a însărcinat pe consistoriu să tragă în cercetare disciplinară pe administr. protop. alu Ilii, A. Olariu, pentru presiuni în alegerea de deputați mirenii.

—0—

Cetina în »Națiunea«: »De câteva zile a sosit în București directorul țiarului »Viitorul« din Pesta d. Gall. Suntemu informați, că are misiunea de a mijloci pe lângă guvernul român, ca să ia și România parte la expozițiunea ungerescă. Calitatea d-lui Gall de redactor al țiarului »Viitorul« ne scutesce de a da alte amănunte asupra delegatului ungeresc. Atragem atențiunea guvernului, d'a nu cadă în vr'o ispită.»

—0—

Unu ôrecare Stern, vrându să trecă de »patriotul patentat«, provôcă în »Magyar Polgár« pe redactorii foilor ungeresci din Ardelu să petiționeze către guvern și camera deputaților pentru transferarea juriului din Sibiu la Clușiu, »pentru ca jurații ungeri să se slăbescă cordele școlărilor naționalităților«. De șigur, că guvernul îi va da patentă de patriotism, mai cu sémă că, pe câtu șcim, e și botezat.

—0—

D. Archimandritu Mironu Călinescu din Cernăuți a contribuit la fondul reuniunii femeilor române de aici cu 4 fl. 50 cr., ér d. catechetu Calistratu Coca, totu de acolo, cu 1 fl. 50 cr.

—0—

Regele României a conferit șilele acestea mai multe decorațiuni mai multor oficeri superiori din armata austriacă. D. generalu Braumüller de Tanbruk, comandantele diviziunii 33 de infanterie, a fost decorat cu marele cordon alu »Corônei României«; d. generalu de brigadă cavaleru Leddihn, comandantul brigadei a 64 de infanterie, a fost numit mare oficer; d. loc.-colonelul Daublesky de Sternek, șeful statului maior alu corpului alu 4 de armată, a fost numit comandor alu aceluiaș ordin; d. loc. colonelul Rzehak, din reg. 86 de infanterie, a fost numit comandor alu »Corônei«, și d-lor căpitanii Weber și Stivevic din acelaș regiment, li s'a datu crucea de oficeri ai »Corônei României.«

—0—

Astăzi pe la 2 ôre, Regele Svediei, care a fost câteva zile ôșpele Curții regale din București, a trecut pela gara din Brașov în drumul său spre casă.

—0—

În Octomvre a. t. dispăruse o pungă cu 5000 fl. ce se trimesese prin post dela Pesta la Jassbereny. În urma cercetărilor, s'a descoperit acum, că banii au fost furat de șervitorul de post Ignatz Szabo.

Șovinismul maghiaru.

Sibiu, Aprilie 1885.

Dintre toate poporele câte locuesc în Europa civilizată, se pot dice cu dreptu, că nici unu nu are o pătură atât de șovinistă și fantastică ca poporul maghiaru. Spre a ne convinge despre această asertiune, să luăm la analiză tendințele și acțiunile șovinistilor maghiari și vom vedé că tendința și acțiunea avându-ș șorgintea în puterile sufletesci, în rațiune, dela valoarea acțiunei putem conchide cu șigurate și la starea puterilor sufletesci.

Ne vom mărgini la faptele presente ale șovinistilor, în cari se oglindéză mai limpede starea lor psihică și din aceste vom constata ideile și nășintele de care sunt condus. Șovinistii maghiari, după încercări zadarnice de secol, astăzi plutesc în visurile trecutului de a înșința unu stat maghiaru mare, dér unu stat în cere totă suflarea să se manifeste în limba lui Arpad. Fantasia lor învâpăiată le înfățișéză globul pământesc ca maghiaru. Se entusiasmeză până la esaltare, simte un farmec deosebit, și fantasia lor le spune că ei sunt chemați să cuceresc totu globul pământesc.

În ôrba lor rătăcire, vréu să cuceresc continentele și mările, vréu să se estindă în afară, pe când în lăuntru se sbuciumă, căci vedu prin fantasia lor în jurul lor inimici, șubminatori, trădători, cari îi împedecă de a se întări. Etă contrastul grozav. Ei simt de o parte în șinul lor prea multă putere, prea multă șigurositate, nu mai încap între hotarale țerei lor, ér de altă parte nu încetă a știga în lumea mare, că existința e periclitată de irendentiștii daco-romani, șași, slavoni și că trebuie să se întăresc în lăuntru. Ôre ce va se dică acosta, nu fantasmagoriă, nu nebuniă? Ei nu vréu să pricepă, că înșii suntă cauza slăbirii lor, ér nu celelalte netericite naționalități.

Cursul la bursa de Viena
din 16 Aprilie st. n. 1885.

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including bond yields and exchange rates for various currencies like the Hungarian crown and the Austro-Hungarian crown.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 3 Aprilie st. v. 1885

Table with financial data for the Bucharest stock exchange, listing various securities and their prices.

Deschidere de Restauratiune.

Amă onorea a aduce la cunoștința stim. publică, că am deschis în Blumena, strada fântanei Nr. 356 restauratiunea mea cu grădină.

„LA LEU“

cu joc de popice, aranjată pentru vară și ernală, și cu un pavilion frumos acoperit.

Pentru mâncări și băuturi estine și gustose voi avea cea mai mare îngrijire.

Mă rog cu totă stima de binevoitorul sprijin al onor. publică.

Aron Benedek, proprietar.

(Nr. 46) 1-3

(Nr. 13)

Insciintare.

PENTRU CURSUL AL II-lea și cel din urmă

ce voi deschide spre învățarea fundamentală de a lua măsură și a croi după metoda D-lui H. Klemm, consilier reg. al comisiunii și direcțiunii Academiei europene de mode din Dresda, notez următoarele prețuri reduse:

Pentru dămne și domnișore avute 10-15 fl.

„ „ „ mai puțin avute voi face prețuri excepționale.

Locuința mea se află în strada Căldărarilor, casa lui Montaldo Nr. 488, scara I, etajul I, ușa Nr. 3.

Cu totă stima

J. Graf, instructor de croit.

Mulțamta generală din Brașov.

Adeverim că am învățat dela d-lui J. Graf în timp de 6 săptămâni complet deosebit pentru haine femeiești și compunerea lor. Drept aceea ne simțim atinse în mod plăcut de a exprima dlui I. GRAF mulțamta noastră pentru ostentia și diligența sa și de a-l pute recomanda pretutindenea cu privire la cunoștințele sale speciale și la metoda sa ușor de cuprins.

Brașov, 27 Martie 1885.

Mary Wihnanek, Carolina Hermann, Luise Ackerfeld, Helene Scholtes, Regina Mehlbacher, Elise Geist.

Minunea industriei.

Numai fl. 3.75

costă la mine de ați încolo o escelentă, regulată și de sine luminătoare.

Pendulă cu bătaie

bate orele întregi și jumătățile de ore, cu 2 punți bronzate, în pervasuri pompoze, cel mai fin lustruit imitație de lemn de nuc cibucit, cu tablă arătatore prea frumoasă, care este împreună cu masă de luminat brevetată și luminează noaptea de sine, așa că se poate îndată vedea la câte ciasuri e fără de a mai aprinde lumina. Pentru puterea de luminat

garantez pe 10 ani în scris

tochmai precum garantez pentru buna ambulare a ciasului. Eu sunt unicul inventator al acestor ciasornice și le vând numai de aceea așa de estin, pentru că am vre-o 1300 bucăți în deposit și am lipsă de bani gata. Ciasornicele aceste au costat înainte cu 3 luni încă întreit decum costă ați. Fiecare ciasornic e provădit cu patentă. Pachetarea se face în lăți. Ciasornicele comandate se expediază de 3 ori pe și prin remburse séu plătind înainte. A se comanda la

I. H. Rabinovics

Fabrica pendulelor luminătoare WIEN, Leopoldstadt, Schuffamts-gasse Nr. 20.

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with train schedules for various routes including Predeal-Budapest, Teiuș-Arad-Budapest, and Arad-Timisoara. It lists train numbers, departure times, and arrival times for different types of services like accelerated, omnibus, and passenger trains.

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grose.

Tipografia ALEXI, Brașov.